

Imp!act delavnici za druge letnike Gimnazije Jurija Vege Idrija

Radi bi naredili nekaj koristnega v družbi, radi bi imeli pozitivne spremembe v svojem okolju, a se nam zdi, da smo neučinkoviti ali nemočni. Ne vemo, kje začeti, kam se usmeriti, kako načrtovati linijo napredka. Gibanje Euforia preko dogodkov Imp!act širi idejo, da lahko vsak začne svojo pot, koristi svoj potencial in postane vodja v procesu sprememb.

EVS prostovoljka v Mladinskem centru Idrija - Mireille Sotelo Pittet – je že izkusila vzdušje na Imp!act dogodku in je želela kanček zagona vzbuditi tudi v dijakih drugega letnika. Zahvala gre Gimnaziji Jurija Vege v Idriji, ki je idejo sprejela in omogočila izvedbo. S pomočjo MCI ekipe je Mireille uspelo izpeljati skrajšano verzijo Imp!act dogodka, na katerem je poskusila navdahniti mlade, da lahko naredijo prvi korak in skupaj z njimi intenzivno iskala ideje in možnosti, kako narediti spremembo v lokalnem okolju.

Srečanja sta potekala 4 šolske ure, dva tedna zapored. Deloma so potekala v angleščini in deloma v slovenščini. Srečanja so temeljila na interaktivnih metodah dela in so spodbujala ideje, ki izhajajo iz posameznikov samih.

Cilji srečanj:

- Prepričati mlade, da lahko storijo spremembo.
- Navdušiti mlade, da začnejo delati spremembe.
- Mladim pomagati pri načrtovanju uresničevanja sprememb.

1. srečanje; petek, 21. september

V prvi delavnici smo želeli mlade navdušiti za izvajanje sprememb v lokalnem okolju. Želeli smo jim sporočiti, da je vsak lahko začetnik spremembe in jim ponudili nekaj orodij, kako lahko začnejo početi spremembe. Namen prve delavnice je navdušiti, spodbuditi k delu, spodbuditi število in razvoj idej.

- **Predstavitev MCI in imp!act**

Predstavili smo, kaj je [Imp!act](#) in na hitro omenili tudi delovanje MCI-ja. Tekom pogovora je nanoslo vprašanje tudi na to, kaj pomeni [EVS](#) (Evropska prostovoljna služba), tako da je Mireille iz lastne

izkušnje vsem predstavila, kaj to je in jim posredovala informacije o tem, kako lahko tudi sami postanejo mednarodni prostovoljci.

- **Opening Ceremony – predstavitev changemakerjev**

K sodelovanju smo povabili tudi Majo Vogrič (strokovno sodelavko na Zvezi tabornikov Slovenije, predsednico MCI-ja) in Žana Menarta (mladega podjetnika pri startup-u Smart Optometry). Izbrali smo ju, ker sta kot mlada posameznika doprinesla k spremembam v Idriji in ju zato lahko imenujemo tudi »changemaker«-ja. Povprašali smo ju o tem, kaj počneta, kaj ju motivira, kaj počneta v prostem času, kakšne so bile njune sanje, ko sta bila stara 16 in kakšne sanje imata sedaj 10 let kasneje. Tudi dijaki so imeli možnost postaviti dodatna vprašanja. Cilj pogovora pa jih je bilo motivirati in prepričati, da lahko tudi sami vplivajo na spremembo v lokalnem okolju in da tudi v našem lokalnem okolju že obstajajo mladi, ki se trudijo za spremembe v lokalnem okolju.

- **World Café / Svetovna kavarna**

Svetovna kavarna je interaktivna oblika dela v skupini. Je metoda za ustvarjanje živih mrež sodelovalnega dialoga o vprašanjih, ki so pomembna v našem skupnostnem okolju. Poteka v treh krogih pogovorov, v katerih udeleženci krožijo po omizjih ter se pogovarjajo na podlagi izhodiščnih vprašanj v sproščenem ter ustvarjalnem vzdušju – zato se tudi imenuje kavarna. V kratkem času omogoči, da se udeleženci seznanijo z mnenji drugih in jih nadgradijo ter tako ustvarijo poenoteno razumevanje mnenja cele skupine.

Načela svetovne kavarne so:

- Ustvarimo gostoljuben prostor.
- Raziskujemo vprašanja, ki so nam kot skupini pomembna.
- Spodbujamo prispevek vsake osebe.
- Sodelovanje poteka na osnovi različnosti, tako ljudi kot idej.
- Skupaj razbiramo vzorce, uvide in globlja vprašanja.

Kavarniško vzdušje smo poskušali pričarati tudi v učilnici, s kavarniško glasbo, ureditvijo miz in sproščenega delovnega vzdušja. Učence smo vodili preko treh vprašanj. Najprej smo jih vprašali, v katere aktivnosti so bili do sedaj že vključeni, kaj že počnejo, kaj jih veseli (What have you been engaged in?). Na ta način smo izvedeli, katera področja jih veselijo in na katerih področjih bi lahko razvijali projekte. Vprašanje v drugem krogu se je nanašalo na probleme oziroma izzive v lokalnem okolju, h katerim bi s projektnimi idejami doprinesli (What social or environmental issues in your city or community would you like to contribute to?). Tako smo še bolj definirali področja dela. Nadaljevali pa smo še z zadnjim vprašanjem, kjer smo si že pustili sanjati in začeli razmišljati o tem, kako bi lahko te izzive spremenili v priložnosti oziroma kako bi jih rešili (If everything were possible, what would you initiate to meet the needs and opportunities that have been identified?).

Cilj aktivnosti je bil, da opredelimo njim zanimiva področja, razmišljamo o problemih in takoj za tem o rešitvah, ki bi jih za te probleme lahko razvili.

Preko teh treh vprašanj pa so prišli do osnutkov prvih projektov. Nastalo je 7 idej, in sicer:

- McDonalds na avtobusni postaji
- Paintball park
- Kolesarska steza Idrija – Spodnja Idrija (ime projekta: Zicn' se)
- Združiti idrijske znamenitosti v celoto
- Zagotoviti ustrezne prostore za umetniško-kulturno dejavnost kot npr. prenoviti rudniško dvorano (ime projekta: Maske revolucije)
- Bolj uporabna Mejca (ime projekta: Oživimo Mejco)
- Razširitev že aktivnih klubov za več zabav v mestu (ime projekta: Klub za boljše žure)

Ideje so prišle direktno s strani dijakov in so zelo aktualne iz vidika razvoja lokalne skupnosti.¹

- **Zaključek**

Na koncu smo ji še povprašali, kako so se imeli. Vsak je z eno besedo opisal kako se je med delavnico počutil. Odgovori so bili pozitivni, predvsem so odgovarjali, da je bilo zanimivo, zabavno, drugačno, interaktivno, raznoliko itd.

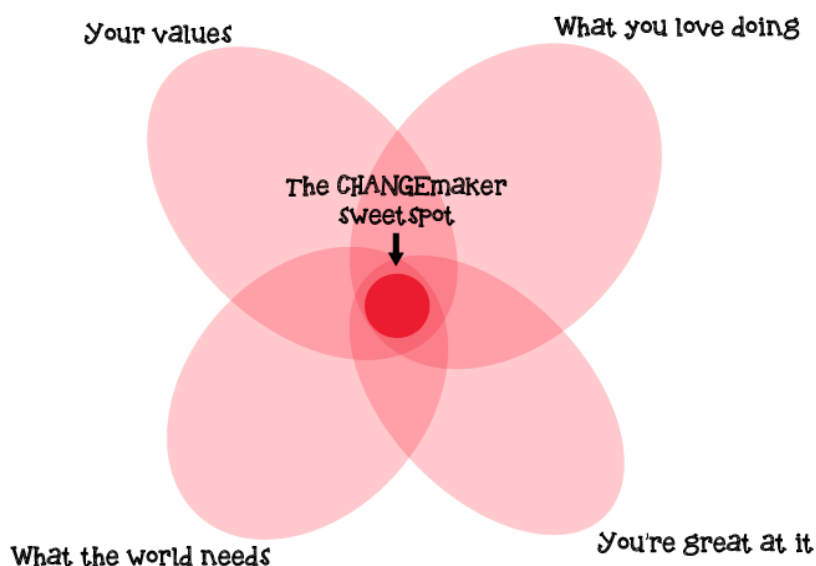
¹ Komentar idej najdete na koncu dokumenta v Povzetku ugotovitev.

2. srečanje, 28. september

Drugo srečanje je temeljilo na procesih viharjenja možganov (brainstorming procesov) za razvoj še več aktualnih projektov oziroma za nadgradnjo idejnih rešitev iz prejšnjega tedna. Srečanje smo začeli z refleksijo in raziskovanjem samega sebe, saj je pomembno, da spremembe, ki jih želimo narediti, izhajajo iz nas, iz naših vrednot, moči in sposobnosti. Različne metode in vaje smo načrtovali z namenom spodbujanja razmišljanja izven okvirov (*out of the box*), identificiranja novih, drugačnih idej in jih pretvoriti v projektno idejo.

- **Iskanje projektov: vrednote, strasti in moči**

Preko kratkih nalog v delovnem zvezku so udeleženci definirali svoje vrednote, moči in strasti, kar se je izkazalo za težjo nalogo, kot bi pričakovali. Pred nalogami smo jim tudi predstavili model, kako postaneš changemaker in poudarili pomen iskanja svoje "sladke točke" oziroma preseka pomembnih področij v življenje posameznika.

- **Iskanje projektov: možganska nevihta**

Preko viharjenja možganov so se dijaki v naslednji aktivnosti spraševali, kaj so tisti pereči problemi v lokalnem okolju, ki jim onemogočajo doseganje »sladke točke« in katera so tista področja, ki jih je v lokalni skupnosti potrebno še dodatno okrepiti ali razviti. Proces je bil namenjen nadgradnji ideje iz prejšnjega srečanja in še razširjanju idej na področjih, ki so jim res pomembna.

Dijaki so imeli nekoliko težave z ločevanjem pojmov in različnih vprašanj, zato so se nekateri odgovori podvajali. Težave so se pojavile že pri iskanju »sladke točke«, saj dijaki očitno niso vajeni refleksij in razmišljanja o svojih pozitivnih lastnostih in področjih dela.

- **Predstavitev in komentiranje projektov**

Dijaki so na podlagi zbranih idej iz prvega in drugega srečanja, lahko nadgradili idejo iz prejšnjega tedna ali pa se lotili povsem nove. Na koncu je delo potekalo individualno, saj smo želeli, da ideje za projekte resnično izhajajo iz potreb in želja posameznika, brez vpliva skupine.

Svoje ideje za projekte so s pomočjo vprašanj (kot npr. Za koga je projekt? Koliko denarja potrebujem? Iz katerega področja? Kakšna je rešitev za problem?) vodili do smiselnih projektnih idej.

Dijakov je bilo zelo veliko, tako da je bilo težko mentorirati vsak razvoj ideje, prav tako so nekateri bili bolj in drugi manj motivirani. Vseeno smo uspeli zapisati raznolike projektne ideje. Med zapisanimi so nekatere bolj dodelane, druge manj. Kljub vodenju razvoja ideje preko vprašanj, so nekatere ideje dokaj nerealistične, vseeno pa je nastalo tudi nekaj aktualnih in smiselnih predlogov. Ne glede na dodelanost ali smiselnost ideje pa smo v dijakih spodbudili miselni proces, kako pridobiti idejo, kako jo razvijati in kako iz raznovrstnih idej priti do ene projektne ideje.

Nekateri dijaki so svojo idejo tudi javno predstavili pred sošolci, skupaj smo jo komentirali in dopolnili.

Na žalost nam je zmanjkalo časa, da bi predstavili vse ideje in da bi ideje nadaljnje razvijali. Dijakom smo ponudili možnost, da idejo nadaljujejo v Mladinskem centru Idrija, saj smo jim zaposleni vedno na voljo za dodatno pomoč pri temu, da tudi sami postanejo izvajalci sprememb v lokalnem okolju. Ideje in metode dela bodo lahko uporabljali tudi naprej pri pouku.

- **Seznam idej**

Št.	Problem	Projekt	Področje	Opis, rešitev
1	Pomanjkanje prenočišč, stanovanj v kulturno, zgodovinsko zanimivi Idriji, ki	MMKNOST (mine, mercury, kamšt host)	Gospodarstvo, turizem	Izgradnja novih prenočitvenih možnosti.

	turistom ponuja ogromno ogledov.			
2	Nezanimiva gledališča in predstave		Umetnost	Več gledaliških predstav po nizkih cenah, več komedij, lažje teme. Gledališča na prostem. Prostor za gledališče, ki se nahaja v naravi.
3	Mladi ne živijo zdravo.			
4	Slaba strojna oprema računalnikov v šolah.	Doniraj računalnike.		
5	Antisocialnost ljudi.	Združi introverte.		The antisocial social club. Razviti introvertske socialno omrežje.
6	Premalo časa za športne aktivnosti.	Šport ljudem!		Oprelitev problema, ki bi ga predstavili ravnateljici. Predstavili bi jasne rešitve in pokazali zavzetost za rešitev problema.
7	Mladi zaradi izpostavljenost hitrim in kratkim tekstom na spletu izgubljajo željo po branju dolgih, kvalitetnih literarnih del.	Izberi in beri (Choose and read, improve your feed)		Postavitev all-day-long knjižnic. Postavitev posebnih »bukva-plac«-ov – posebnih mest s klopami, ki so namenjeni udobnemu prebiranju v naravi. Razni krožki in klubi za srečevanje z znanimi prozami in poezijami.
8		Snowpark na Cerknem.		Bi se sam ponudil, da bi ga pomagal zgraditi in dobil še nekaj prijateljev, ki bi pomagali.
9	Nezanimiv pouk			Več praktičnega dela in dela v skupinah.
10	Preveč plastike	Reconstruct.		Lahko jo uporabimo v infrastrukturi, npr. ograje.
11	Neenakopravnost med spoloma v športu			Stavka. Predavanje o predstavitvi problema.
12	Premalo časa in energije za šport zaradi šole (2x).	Širimo športni duh		Stavka učencev. Anketa. Posledice krajšega

				urnika in več časa za šport bi bile: večje zadovoljstvo učencev in učiteljev, več športnikov, bolj zdravi mladi, boljša koncentracija mladih v šoli.
13	(Ne)cenjena umetnost			Ustanovitev organizacije, ki podpira oziroma vzpodbuja ljudi k ustvarjanju. Tržnica prodajanja slik, umetnin – spletna/fizična. Ozaveščanje ljudi o pomembnosti ustvarjanja. Pomagajmo umetnikom na poti do uspeha.
14	Preveč odpadkov pri šolski malici. Pri šolski malici je vsak dan ogromno plastike in papirja.	Rešimo naravo!		Zmanjšanje plastenk in vrečk. Več toplih obrokov, povečanje jedilnice.
15	Odpadna hrana	Naj vse ne pristane v smeteh!		Odpadno hrane bi zbirali po šolah, gostilnah in jo dali kmetom, da bi jo lahko pojedle živali na kmetiji.
16	Premajhna skrb za starejše, dragi domovi	Medgeneracijsko sodelujmo!	Pomoč drugim	Najti skupino prostovoljcev, ki so pripravljene pomagati. Starejši lahko pokličejo na telefonsko številko in nekdo bi jim zastoj prišel pomagat pri vsakodnevnih opravilih, npr. kuhanje, nakupi, pospravljanje.
17	Onesnaževanje.	Stop smetem!	Naravo varstvo	Ozaveščanje o ločevanju odpadkov.
18	Premalo turizma v Idriji.		Turizem, narava, okolje	Ugotovi natančne podatke ter anketirati turiste. Organizirati akcijo tabornikov,

				mladostnikov za turističen dogodek v Idriji.
19	Premalo restavracij v Idriji.		Turizem	
20	Črnovrški plac je v zelo slabem stanju. Kmalu se ne bomo mogli več voziti. Lahko pride tudi do večih prometnih nesreč in posledično žrtev.	Obnova črnovrškega asfalta na placu		Župana prosimo za denar. Naredimo projekt obnovitve črnovrškega placa.
21	Javna osvetljava – Idrija in Črni Vrh	Kresnička		Gremo do župana. Peticije. Postavili bi lahko več luči, led lučke na mostovih, ograjah. Prostovoljci bi lahko iz odpadnih rabljenih stvari izdelali nove luči in svetilke in bi jih obesili po Idriji.
22	Premalo izbirnih vsebin v šolskem urnik (manj matematike in več npr. glasbe).	Izbirnost = svoboda		Posledica bi bilo manj stresa in več dijakov bi si upalo umetniško izražati.
23	Ni denarja za potovanja. (3x)	Štipendija za potovanja – dajmo mladim priložnost.		Subvencije potovanj ali štipendije za potovanja. Spodbuda ljudi k udejstvovanju na tujem, odkrivanje novih kotičkov sveta. Pomoč in omogočanje finančno manj sposobnim potovati.
24	Pomanjkanje energije po koncu pouka.			Možnost, da ostaneš po pouku in se skupaj učiš, ker doma nimaš več energije.
25				Kolesarska pot
26				Mc Donald's na avtobusni postaji v Idriji.

Povzetek ugotovitev

Ideje iz prvega srečanja so zelo usmerjene v lokalno skupnost, v oživljanje mesta in v spodbujanje različnih aktivnosti v mestu. Ideje so prav tako aktualne, uporabne in smiselne. Med njimi izstopa le ideja za McDonalds na avtobusni postaji, ki je idealistična in tudi ni nastala kot rešitev na problem in lokalnega okolja.

Ideje kot so

- zagotoviti ustrezne prostore za umetniško-kulturno dejavnost kot npr. prenoviti rudniško dvorano (ime projekta: Maske revolucije),
- bolj uporabna Mejca (ime projekta: Oživimo Mejco),
- kolesarska steza Idrija – Spodnja Idrija (ime projekta: Zicn' se),
- paintball park,
- združiti idrijske znamenitosti v celoto,
- razširitev že aktivnih klubov za več zabav v mestu,

kažejo na to, da si dijaki želijo vzpostavitev pogojev za dvig dogajanja v mestu in za aktiviranje občanov. Prav tako ideje odgovarjajo na različne probleme v lokalni skupnosti, kot so npr. pomanjkanje ustrezne infrastrukture, pomanjkanje dogajanja v mestu itd.

Ideje iz drugega sklopa so bolj raznolike in se dotikajo raznolikih področij.

Predvsem na drugem srečanju, kjer naj bi ideje nadgradili oziroma razširili, se je izkazalo, da:

- jim primanjkuje znanja o tem, kdo je odgovoren za uresničitev idej (npr. šli bomo k županu po denar),
- sebe ne vidijo kot akterjev, ki lahko prispevajo k uresnitvi teh idej,
- so jim to le ideje in ne vidijo možnosti, da bi postale kaj več kot ideje,
- da imajo pomanjkljivo znanje o obstoječih možnosti v Idriji, tako npr. ne poznajo, da imajo turisti možnost prenočitve v Hostlu Idrija, da že obstajajo bajta bukve, da obstajajo skupine Zero waste, v katere bi se lahko včlanili in sodelovali.

Delo za naprej

Glede na podane ideje dijakov bi bilo tudi smiselno razmisliti na kakšen način, mladim še bolj pomagati pri razvoju njihovih idej, kako še v večji meri podpirati changemaker-ski pogled na svet in kako jim približati delovanje lokalne uprave, občine in drugih pomembnih akterjev v lokalnem okolju.

Te usmeritve moramo imeti v mislih vsi, ki sodelujemo z mladimi ali delujemo za mlade, tako v šolskem sistemu, v lokalni skupnosti, občini in nevladnem sektorju.

Povzetek srečanj in zbrane ideje smo **posredovali profesorici na GJV**, ki so nas gostile v sklopu interdisciplinarnega predmeta. Ideje se lahko uporabi za nadaljnjo delo. Prav tako se lahko dijake opomni na veščine in znanja, ki so jih na srečanjih pridobili.

Zveza društev Mladinski center Idrija

Ulica IX. Korpusa 17

5280 Idrija

info@mcidrija.si // www.mcidrija.si

Povzetek srečanja je javno dostopen tudi **na spletni strani MCI-ja**.

Radi bi izvedli tudi **glasovanje za najboljšo idejo**, tako, da bi različni akterji glasovali z odgovorom v obrazcu Google form.

Ideje smo upoštevali tudi **pri pripravi soočenja kandidatov in kandidatk za župana oziroma županjo Idrije**, ki smo ga gostili v prostorih MCI-ja, 8. novembra.